

INTERVENȚIA RUSIEI ÎN SIRIA

Dr. Oana BONTEANU
Facultatea de Științe Socio-Umane,
Departamentul de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene
Masterat: Diplomația Apărării
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Abstract: *The Middle East's conflicts, have centralized, the major military powers of the world in the area. That's why, Russia is seeking ways to support the Assad regime. Although the involvement of Russia is seen by some as providential, other voices claim the implications are limited. They believe, it needs a massive military, economic and cultural presence for over ten years to win the war and peace in a country in the Middle East. But as shown by the course of events Russian deployment to Syria is game-changing. It will alter the nature of international negotiations, compromise and weaken the cohesion and efforts of the U.S.-led anti-ISIS.*

Keywords: conflict, rules, change, international implications, strategies

Starea conflictuală din Orientul Mijlociu, războiul civil sirian, acțiunile statului islamic (IS), constituie un subiect de importanță majoră, care suscită interesul opiniei publice, dat fiind faptul că evoluția lucrurilor în zonă, tinde să influențeze tot mai mult starea lucrurilor la nivel mondial.

Ilustrarea evoluției conflictului care a determinat schimbări demografice ale populației, indica faptul că aparentul război civil în care „rebelii au luat armele împotriva dictatorului Bashar al-Assad în 2011 și de atunci, luptă împotriva lui”¹, constituie o realitate complexă.

Bashar al Assad, din dorința de a nu urma soarta liderilor regimurilor autoritare din Tunisia, Egipt și Libia² ripostează împotriva manifestațiilor Primăverii Arabe³. Protestatarii și o parte din trupele siriene încep lupta împotriva regimului Assad, moment marcat prin nașterea Armatei Siriane de Eliberare. Profitând de starea creată, Bashar al Assad, susținut din exterior de Iran⁴ și ulterior de libanezi prin Hezbollah, dă o tentă religioasă conflictului prin

¹ Lucian Popescu, *Urzeala tronurilor” in Siria. Mic ghid pentru a intelege un razboi HAOTIC Actual 24*, din 10 martie 2015 pe <http://www.aktual24.ro/urzeala-tronurilor-in-siria-mic-ghid-pentru-a-intelege-un-razboi-haotic>, (accesat în 22 noiembrie 2015).

² Primavara araba-De la Wikipedia, enciclopedia liberă https://ro.wikipedia.org/wiki/Prim%C4%83vara_arab%C4%83, (accesat în 23 decembrie 2015)

³ *STUDIU Gazoductul Ungheni-Chișinău va fi gata abia la finele anului 2018*, preluat în 23.05.2015 pe Parlamentelor, <http://www.parlamentor.ro/youth-parlamentor-what-s-up/istoria-in-cinci-minute-a-razboiului-din-siria-cum-a-apatut-isis-vox.com-253>, (accesat în 15 decembrie 2015).

⁴ Tom Perry și Laila Bassam, *With help from his allies, Syria's Assad looks set to stay*, în 10 martie 2015, pe Reuters, <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-outlook-idUSKBNOM616X20150310>, (accesat în 13 decembrie 2015).

eliberarea unor prizonieri jihadiști, care vin în susținerea rebelilor, strategie care avea drept scop inducerea în eroare a statelor arabe, principalii susținători ai protestatarilor.

În acest tablou complex, se constituie Statul Islamic, element puternic negativ, ale cărui manifestări atroce, dezvoltat inițial ca ramură, al-Qaeda, denumită Jabhat al-Nusra¹.

Gruparea jihadistă nou înființată s-a bucurat de susținerea grupurilor de insurgenți, inclusiv organizația care i-a precedat, Consiliul Shura Mujahideen, Al-Qaeda din Irak, Jaysh al-Fatiheen, Jund al-Sahaba, Katbiyan Ansar Al-Tawhid wal Sunnah, Jeish al-Taiifa al-Mansoura, etc, precum și alte clanuri cu musulmani sunniți.²

Încă de la început, scopul grupării a constat în instituirea unui califat în regiunile cu majoritate sunnita din Irak, care ulterior și-a dorit, extinderea pentru a include Siria.

În februarie 2014, după o luptă pentru putere de opt luni, al-Qaeda taie toate legăturile cu ISIL, Statul Islamic din Irak și Levant (Liban), care devine ulterior grupul jihadist Stat Islamic³, desfășurat pe zone din Irak și Siria⁴ (ISIS) și înființează Califatul coordonat de Abu Bakr al-Baghdadi. În războiul civil sirian în curs de desfășurare, grupul are o prezență mare în provinciile siriene Ar-Raqqqa, Idlib și Aleppo.⁵

Indicii referitoare la felul în care s-au permis apariția, în Orientul Mijlociu, a unui stat fundamentalist sunnit nou, fără frontiere, în expansiune, aparent imposibil de stăvilit, pot fi culese din însăși biografia din ultimul deceniu a liderului ei, Abu Bakr al-Baghdadi.

În 2010 acesta este ales lider al Statului Islamic al Irakului⁶, au urmat ani de atacuri sângeroase împotriva regimului de la Bagdad susținut de SUA, grupul și-a extins operațiunile și în Siria, iar la 29 iunie 2014 formarea Califatului, sub denumirea de Statul Islamic⁷, susținut financiar în primul rând datorită petrolului irakian și sirian din zonele pe care le controlează.

Având ca membri voluntari veniți din locuri diferite, dat fiind și faptul că acționează într-o zonă de maxim conflict, ISIS a devenit o mișcare extrem de agresivă, care, spre deosebire de Al Qaida, s-au concentrat asupra adversarilor din preajmă, mult mai accesibili, și nu au plănuț să atace America, sau Israelul.

Ulterior a fost preluat controlul asupra orașului Tikrit, centrul administrativ al governoratului Salah ad Din. Datorită atacurilor, s-a estimat că aproximativ 500.000 de locuitorii din Mosul au fugit din oraș.⁸

Toate aceste aspecte, confirmă cele menționate de Fuad Hussein, șeful personalului Barzani: ”... Nu poți dormi dacă ISIS este în vecinătatea ta, vei avea multe coșmaruri. Realitatea e că ne confruntăm cu o amenințare ... balonul a explodat.”⁹

¹ *Ibidem*, nota 3.

² Danile Vla *Ce este ISIL; ISIS sau Stat Islamic* <https://danielvla.wordpress.com/2014/06/15/ce-este-isil-sau-isis/>, (accesat în 27 octombrie 2015).

³ *Jabhat al-Nusra eyes Idlib for Islamic emirate, in 17.04.2014, in Al monitor* The pulse of middle est, pe <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/11/jabhat-al-nusra-idlib-islamic-emirate.html#> (accesat în 15 decembrie 2015).

⁴ *What is 'Islamic State'?* din 2 decembrie 2015, in BBC News, pe <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29052144>, (accesat în 12 decembrie 2015).

⁵ *Ibidem*, p. 6.

⁶ *ISIS Fast Facts* din 8.08.2014 pe <http://edition.cnn.com/2014/08/08/world/isis-fast-facts/index.html>, (accesat în 29 noiembrie 2015).

⁷ Radu Toma, *ISIS*, in 12 septembrie 2014, pe <http://www.cotidianul.ro/isis-247092/>, (accesat în 24 ianuarie 2016).

⁸ *Ibidem*, p. 6.

⁹ James Dorsz, *Re-configuring the Middle East: IS and Changing Demographics* in 8 iulie pe http://www.huffingtonpost.com/james-dorsey/re-configuring-the-middle_b_7750698.html (accesat în 23 ianuarie 2016).

Cert este că, conflictul sirian, este suficient de serios încât să atragă atenția marilor puteri ale lumii, fiecare dintre acestea manifestându-și propriile interese în zonă.

Shashank Joshi, un cercetător de la Royal United Services Institute (RUSI), cu sediul la Londra, arată că “Am văzut conflicte incredibil de complicate în trecut” citând, între altele, conflictul din Bosnia, “însă țările implicate de această dată sunt mult mai puternice, iar mizele mult mai importante.”¹

Nu mai este un secret faptul că, odată izbucnit conflictul, au apărut și susținătorii diferitelor părți implicate, care și-au alimentat cu arme și bani favoriții. Încă de la început, regimul Bashar al Assad, reprezentant al laturii šiite a islamului, a dispus de susținerea ferventă a Iranului, evident și acesta de orientare šiită, între cele două regimuri existând încă din anul 2006 un acord militar în baza căruia ar trebui să se susțină reciproc. Susținerea este mai mult decât evidentă, dat fiind faptul că Teheranul consideră Siria ca fiind a 35-a regiune iraniană.² Al doilea susținător al regimului Assad s-a dovedit a fi Hezbollahul libanez, tot de origine šiită oponent fervent al Israelului. O astfel de alianță, alături de venirea la putere în Irak a šiitilor, constituie premisele apariției unui așa zis "arc šiit"³, situație defavorabilă țărilor sunnite.

Considerat, la prima vedere ca fiind un conflict de natură religioasă, se dovedește că, interesele de natură economică sunt cele care primează.

Este mai mult decât evident faptul că, indiferent de interesele de natură religioasă, atât susținătorii šiiti cât și cei sunniți sunt animați de interese de natură economică, fie în vederea menținerii unor influențe existente, fie în vederea dobândirii unor beneficii de natură financiară mult râvnite.

Profesorul de politologie, Antonio Momoc, declară pentru Adevărul Live Financiar că „Miza fundamentală a ceea ce se întâmplă în Siria sunt de fapt interesele economice ale puterilor regionale și ale marilor puteri.”⁴

În momentul de față, accesul la resursele naturale ale statului aflat acum în centrul atenției internaționale este la fel de important ca interesele politico-religioase, cu atât mai mult cu cât în ultimii patru ani, în zona Siriei au fost descoperite noi zăcăminte de gaze și petrol.

Se consideră că zăcămintele care au trezit interesul asupra regiunii se găsesc în zona apelor internaționale ale Mediteranei, lângă Siria, Cipru, Israel și Liban – zăcăminte estimate la patru miliarde de metri cubi de gaze naturale și 1,6 miliarde de barili de petrol.⁵

Este astfel de înțeles de ce marile puteri, SUA, Rusia, dar și Turcia și mai nou China doresc să își întărească poziția în zonă. Este evident faptul că, în afară de consolidarea poziției militare, se urmărește obținerea unor noi resurse de dezvoltare economică, care conduc implicit la consolidarea poziției la nivel mondial.

Așa cum am precizat și anterior, nu trebuiesc excluse în nici un moment, interesele existente la nivel regional pe care le au cu siguranță Arabia Saudită, Iranul, Irak, Emiratele

¹Războiul grupurilor de interese în Siria. Care sunt alianțele din 2.12.2015 pe [http://www. Sursazilei .ro/razboiul-grupurilor-de-interese-in-siria-care-sunt-aliantele/](http://www.Sursazilei.ro/razboiul-grupurilor-de-interese-in-siria-care-sunt-aliantele/), (accesat în 23 ianuarie 2016).

² Vasile Damian *Siria, scena confruntării dintre sunniți și šiiti* în 29 august 2013 în RFI, pe [http://www.rfi.ro/politic-70442-siria-scena-confrun t-rii-dintre-suni-i-i-ii-i](http://www.rfi.ro/politic-70442-siria-scena-confrun-t-rii-dintre-suni-i-i-ii-i), (accesat 1 octombrie 2015).

³ *Ibidem*, p. 16.

⁴ Florel Manu, *Vladimir Putin in Siria?* [http:// adevarulfinanciar.ro/articol/razboiul-resurselor-naturale-care-sunt-interesele-reale-ale-rusiei-lui-vladimir-putin-in-siria/](http://adevarulfinanciar.ro/articol/razboiul-resurselor-naturale-care-sunt-interesele-reale-ale-rusiei-lui-vladimir-putin-in-siria/), (accesat în 23 noiembrie 2015).

⁵ *Ibidem*, p. 18.

Arabe sau Qatar prin prisma faptului că sunt principalele țări producătoare de petrol și gaze. Acest aspect este relevant pentru a explica susținerea acordată formațiunilor implicate în conflict, mai presus de convingerile de natură religioasă.

În aceste condiții, nu mai este un secret faptul că, “miza pentru SUA, europeni sau ruși nu o reprezintă lupta anti-ISIS, așa cum pretind toți, ci controlul traseelor de conducte pentru gaze și petrol, care tranzitează prin Siria și Irak.”¹

În contextul detaliat mai sus, se înțelege faptul că Rusia are mai multe interese în zona, în discuție, în primul rând de natură politică, motivat de faptul că intenționează să arate tuturor că a sosit timpul pentru o lume bipolară, să își consolideze poziția în fața SUA, care multă vreme după căderea URSS, și de a “restabili un echilibru global cu două sfere majore de influență.”²

Pentru Rusia este astfel primordială întărirea poziției sale în zonă, în defavoarea SUA, o situație contrară reprezentând nu numai pierderea poziției de principal furnizor de gaz al Europei, și scăderea puterii economice, dar și o eventuală izolare de țările europene³.

La toate acestea se adaugă și necesitatea de a-și păstra imaginea de salvator a statelor care au avut de suferit de pe urma haosului datorat implicării americanilor, implicare datorată tot implicațiilor din zonă, renume dobândit urmare a ofensivelor împotriva jihadiștilor din Statul Islamic.

Se constată faptul că miza este enormă pentru Rusia, iar necesitatea și dorința acesteia de a-și consolida poziția constituie premisa menținerii în zonă a unui conflict pe termen lung, cu atât mai mult cu cât, se consideră că interesele Rusiei în zonă ar surclasa SUA.⁴

Pe fondul celor descrise anterior, este foarte evident faptul, că nu convingerile religioase, dorința de a instaura democrația sau utilizarea armelor chimice, constituie motorul determinant al prezenței SUA în conflictul din Siria, ci evident, tot un motiv de natură economică.

Având ca aliați Arabia Saudită, Qatarul și Turcia, SUA își oferă susținerea forțelor care luptă împotriva regimului Assad, chiar și pentru simplul fapt că „interesele poporului sirian se suprapun oarecum cu cele ale Rusiei”⁵.

Este oarecum evident faptul că interesele celor două mari puteri Rusia și SUA sunt până la un oarecare punct comune. În timp ce SUA încercă să își mențină imaginea creată de principală putere a lumii, Rusia tinde să își întărească tot mai mult poziția și dorește să atragă atenția asupra faptului că, în mod evident, puterea mapamondului este oarecum divizată, și că reprezintă un pion de luat în considerare.

Interesele de putere și interesele economice transformă cele două mari puteri ale lumii în oponenți, deși nu luptă deschis una împotriva celeilalte. Deși președintele Rusiei declară că principalul său scop în Siria este lupta împotriva ISIS, primele atacuri desfășurate aici, arată

¹ *Ibidem*, p. 18.

² *Care este interesul marilor puteri în Zona Golfului și de ce suntem aproape de un Razboi Mondial* din 9.10.2015 în *Vremuri tulburi* <http://vremuritulburi.com/2015/10/09/care-este-interesul-marilor-puteri-in-zona-golfului-si-de-ce-suntem-aproape-de-un-rzboi-mondial/>, (accesat în 23 ianuarie 2016).

³ *Ibidem*, p. 21.

⁴ Jos Busby, *What Are U.S. Interests in Syria?* din 14.10.2015, pe <http://duckofminerva.com/2015/10/what-are-u-s-interests-in-syria.html>, (accesat în 20 ianuarie 2016).

⁵ Valentin Vasilescu *Adevăratul interes al SUA în războiul civil din Siria* pe 19 septembrie 2013, în *Vocea Rusiei* http://romanian.ruvr.ru/2013_09_19/Adevaratul-interes-al-SUA-in-razboiul-civil-din-Siria-1855/, (accesat în 11 ianuarie 2016).

susținerea clară, și declarată a șubredului regim Assad, prin atacarea grupărilor insurgente, chiar dacă acestea sunt relativ moderate și neafiliate cu ISIS sau al-Nusra¹.

Este de înțeles faptul că Rusia dorește, printre altele, ca prin implicarea în acest conflict, să își mențină posibilitatea de acces de-a lungul Coastei Mediterane la Tarus, și cel mai probabil, să demonstreze SUA că Rusia este o putere globală, așa cum am mai precizat.

Prin cele prezentate anterior, se înțelege că interesele în zona conflictuală sunt foarte puternice, iar principalii jucători nu își permit să piardă. Motivată de acest aspect, se înțelege că vor depune toate diligențele, se vor folosi de orice alianță pentru a avea câștig de cauză.

În acest context a început intervenția Rusiei în războiul civil din Siria în septembrie 2015, ca urmare a unei cereri oficiale a guvernului sirian pentru ajutor militar împotriva rebelilor și grupuri jihadistice².

Acțiunile au constat în atacuri aeriene în principal în nord-vestul Siriei împotriva grupurilor militante împotriva guvernului sirian, inclusiv Al-Nusra Front (al-Qaeda în Levant), Statul Islamic.

Anterior acestor operațiuni, implicarea Rusiei în războiul civil sirian a constat în principal în a furniza armatei siriene materiale militare. Oficialii ruși au recunoscut că obiectivul lor este să ajute guvernul sirian în a prelua zonele controlate de diferite grupuri de opoziție, inclusiv ISIS.

Într-un interviu televizat din 11 octombrie 2015, președintele rus Vladimir Putin a declarat că operațiunea militară a fost bine pregătită în prealabil și a definit scopul Rusiei în Siria ca fiind "stabilizarea puterii legitime în Siria și crearea condițiilor pentru compromis politic."

Deși implicarea Rusiei, este văzută de unii ca fiind providențială, alte voci susțin că implicațiile exclusiv aeriene sunt limitate, și că fără trupe la sol orice intervenție ar fi inutilă.

Se consideră că este nevoie de o prezență militară, economică și culturală masivă, timp de peste zece ani, pentru a câștiga războiul și pacea într-un stat din Orientul Mijlociu³, iar singurul stat al lumii care ar dispune de resurse financiare și militare să susțină o astfel de luptă ar fi SUA.

S-a considerat că Rusia joacă doar propagandistic cu resursele limitate pe care le are, iar intervenția sa nu ar avea ca impact schimbarea regulilor jocului. S-a considerat că punctele de interes ale Rusiei în Siria ar fi:

1. Să mențină puternice cele două facțiuni antioccidentale, regimul Assad și ISIS și să prelungească cât mai mult războiul din Siria.

2. Să elimine opoziția siriană susținută de Occident și să slăbească încrederea statelor și facțiunilor din Orientul Mijlociu în Statele Unite

3. Să pozeze în jucător geopolitic la nivel mondial și salvator al civilizației, în jandarmul care intervine și rezolvă crize locale.⁴

¹ Michael O'Hanlon, *America and Russia in Syria: Superpower Showdown or Opportunity?*, in data de 2 octombrie 2015, in The national interests, pe <http://nationalinterest.org/blog/the-buzz/america-russia-syria-superpower-showdown-or-opportunity-13995>, (accesat în 27 noiembrie 2015).

² *Russian military intervention in the Syrian Civil War*, *Wikipedia, the free encyclopedia* pe https://en.wikipedia.org/wiki/Russian_military_interventionSyrian_Civil_War, (accesat în 9 ianuarie 2016).

³ Mirel Axinte, *Strategia Rusiei în Siria*, in 1.10.2015 pe http://www.stiripesurse.ro/strategia-rusiei-in-siria_9715.html, (accesat în 23 ianuarie 2016).

⁴ *Ibidem*, p. 28.

Acest punct de vedere este contrazis însă de derularea evenimentelor, existând indicii că, forțele guvernului sirian și ale aliaților acestora, au început operațiuni la sol, susținuți fiind în aer de Rusia.

Deja există indicii că faza inițială este depășită și că forțele guvernamentale siriene și aliații lor pot începe ofensive limitate în teren, cu sprijinul puterii aeriene rusești.

Faptul că implicarea Rusiei nu este de trecut cu vederea, o dovedește și încă de la prima concentrare a forțelor ruse în Latakia, SUA a urmărit cu atenție sporită evoluția evenimentelor. Analistul american Michael Kofman, savant la institutul Kennan, a monitorizat îndeaproape campania aeriană, dotările rusești și modul acestora de a acționa în sensul schimbării diminuării puterii rebelilor prin distrugerea dotărilor militare terestre de care aceștia dispun.

Oricum, intervenția Rusiei nu a fost văzută cu ochi buni de către SUA, cu atât mai mult cu cât, aceștia au declarat susținerea regimului oficial sirian.

Rusia nu a fost binevenită în coaliția condusă de SUA în Siria, așa cum a propus Franța, până nu își schimbă direcția și nu oprește susținerea Assad, a declarat reprezentantul Departamentului de Stat al SUA. Cu toate acestea, Washington continuă să insiste că scopul lor nu este înfrângerea Assad¹.

După atentatul sângeros din Paris, revendicat de gruparea teroristă ISIS, au început discuțiile pentru formarea unei coaliții care să aibă drept scop distrugerea ISIS.

Președintele Francez Hollande, a purtat discuții la Washington pe 24 noiembrie și la Moscova la 26 noiembrie.

Situația în sine, nu a fost una comodă pentru SUA, fiind evident faptul că prezența rusă acestora în zona siriană, nu este de dorit.

S-a pus astfel problema ca Rusia să nu se alătore coaliției conduse de SUA în Siria, așa cum a propus Franța, până nu încetează susținerea lui Assad.²

Se înțelege că prezența Rusiei în Siria, reprezintă un inconvenient pentru SUA, iar intervențiile acestora au produs unele schimbări în comportamentul celorlalte state.

Un comportament diferit a manifestat printre primii Turcia, când, la 24 noiembrie 2015, un avion de vânătoare turc F16 a doborât bombardierul rusesc de atac SU – 24 M.

Evenimentul s-a dovedit a fi unul care a marcat accentuat negativ relațiile ruso-turce, cu atât mai mult cu cât, pilotul, lt.col. Oleg Peșkov, și, după ce s-au catapultat, împreună cu trăgătorul cpt. Konstantin Murahtin, a fost ucis³.

Evenimentul a fost catalogat de președintele Putin ca „un cuțit înfipt în spate”, a determinat luarea unor decizii dure din partea Rusiei, și a produs multă vâlvă, cu atât mai mult cu cât, a avut loc în perioada în care președintele francez, purta discuții cu Rusia și SUA în vederea creării unei coaliții, iar Turcia, este tocmai aliatul SUA.

Indiferent care au fost motivele doborârii bombardierului rusesc, fie faptul că aceștia aveau ca țintă grupările rebele turcomane din nordul Latakiei, care sunt sprijiniți activ de Turcia, au curățat nordul muntos al provinciei Latakia de reprezentanții regimului Assad, fie respectarea unui ordin al SUA care se presupune că ar fi cunoscut foarte bine poziția avioanelor rusești, cert este că, reacția turcă a apărut, tocmai în urma intervenției ruse în Siria.

¹Russia 'must change strategy' in Syria if it wants to join US-led 'anti-ISIS' coalition – State Dept in 21 noiembrie 2015 <https://www.rt.com/usa/322956-russia-isis-coalition-washington/>, (accesat în 23 ianuarie 2016).

² *Ibidem*, p. 30.

³ Armand Grosu, *Rusia și turcia, drumul de la dragoste la ură trece prin Siria* în 8 decembrie 2015, <http://www.contributors.ro/global-europa/rusia-%c8%99i-turcia-drumul-de-la-dragoste-la-ura-trece-prin-siria/>, (accesat în 23 ianuarie 2016).

Evenimentul a fost urmat de reacția extrem de dură și îndreptățită a Rusiei. “Ministerul Apărării de la Moscova a anunțat întreruperea oricărei colaborări cu Ankara iar premierul Dmitri Medvedev a promis sancțiuni economice.

Încă din seara zilei de 24 noiembrie, mulțimea furioasă a atacat Ambasada Turciei la Moscova și Consutul General al Turciei la Novorossiisk.

Ministerul rus de Externe a anunțat anularea regimului de călătorie fără vize de la 1 ianuarie, iar Duma de Stat a pus pe ordinea de zi un proiect de lege care prevede pedepsirea celor care neagă genocidul împotriva armenilor din Imperiul otoman, din 1915.

Președintele Dumei, Serghei Narișkin, a mers mai departe afirmând că Rusia ar putea răspunde militar.”¹

Luând în calcul doar reacția Turciei în această situație și consecințele grave ale evenimentului, este suficient pentru a demonstra faptul că intervenția Rusiei în Siria a schimbat regulile jocului.

Bogdan- Alexandru Chelariu, angajat in domeniul dezvoltarii regionale in Bruxelles, a identificat principalele efectele ale implicării Rusiei în conflictul din Siria, considerând că doar într-o săptămână, aceasta a reușit:

„- Să re poziționeze Turcia în tabăra vestică, asta dacă pentru puțină vreme a dat de interes ca are intenții de autonomie față de NATO și apropiere față de Moscova;

- Să re poziționeze Qatarul și Arabia Saudita (împreună cu aliații lor) înapoi în tabăra vestică, după micul îngheț cu vestul după înțelegerea din dosarul iranian;

- Să deblocheze situația din Ucraina, paradoxal sau nu, există o demilitarizare a estului Ucrainei prin prisma faptului că Rusia își mută resursele spre Siria;

- Să contureze un mic stat Alauit (șiiit) într-un teritoriu mai degrabă sunnit;

- Să aducă cu picioarele pe pământ diplomația israeliană care caută să-și diversifice susținătorii după înțelegerea iraniană;

- Să facă posibilă o gestiune globală a crizei din Orient, deși și-a dorit contrariul, prin implicarea directă a statelor sunnite;

- Să pună din nou pe agenda posibilitatea ca Turcia, Qatarul sau Arabia Saudita să ia în calcul înarmarea IS și implicarea lor într-un război de proximitate.”²

Se înțelege că, intervenția în Siria a unui stat puternic precum Rusia, mai ales că s-a produs cu răsunet și a fost urmată de efecte imediate, nu poate fi catalogată decât în măsură a "schimba regulile jocului", așa cum a afirmat șeful diplomației europene, Federica Mogherini³, și evident, așa cum acesta continuă, acestea "sunt aspecte preocupante.”⁴

Este evident că acest aspect va modifica natura negocierilor internaționale, va slăbi coeziunea și eforturile coalitiei împotriva ISIS condusă de SUA, va întări regimul Assad și va da posibilitatea inițierii unor acțiuni militare ruso-iraniene.

În lumina acestor noi aspecte, SUA și partenerii săi trebuie să reevalueze în mod fundamental abordarea conflictului sirian.

¹ *Ibidem*, p. 32.

² Bogdan Alexandru-Chelariu, *Ce oportunitati se nasc din nefasta interventie a Rusiei in Siria? Un stat Alauit , pace in Ucraina si o mare coalitie anti-ruso-siita* din 7 octombrie 2015 <http://www.contributors.ro/global-europa/18394-rusieiin-siria/>, (accesat în 29 octombrie 2015).

³ R.M., *Intervenția Rusiei în Siria schimbă regulile jocului* din 12 octombrie 2015, pe <http://www.hotnews.ro/stiri-international-20497521-interventia-rusiei-siria-schimba-regulile-jocului-mogherini.htm>, (accesat în 29 octombrie 2015).

⁴ *Ibidem*, p. 35.

Bibliografie:

1. Lucian Popescu, *Urzeala tronurilor” in Siria. Mic ghid pentru a intelege un razboi HAOTIC Actual 24*, din 10 martie 2015 pe <http://www.aktual24.ro/urzeala-tronurilor-in-siria-mic-ghid-pentru-a-intelege-un-razboi-haotic>, (accesat în 22 noiembrie 2015).
2. Primavara araba-De la Wikipedia, enciclopedia liberă https://ro.wikipedia.org/wiki/Prim%C4%83vara_arab%C4%83, (accesat în 12 decembrie 2015).
3. *STUDIU Gazoductul Ungheni-Chișinău va fi gata abia la finele anului 2018*, preluat in 23.05.2015 pe Parlamentor, <http://www.parlamentor.ro/youth-parlamentor-what-s-up/istoria-in-cinci-minute-a-razboiului-din-siria.-cum-a-aparut-isis.com-253>, (accesat în 12 decembrie 2015).
4. Tom Perry si Laila Bassam, *With help from his allies, Syria's Assad looks set to stay*, in 10 martie 2015, pe Reuters, <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria>, (accesat în 14 decembrie 2015).
5. Danile Vla *Ce este ISIL; ISIS sau Stat Islamic* <https://danielvla.wordpress.com/2014/06/15/ce-este-isil-sau-isis/>, (accesat în 27 octomrie 2015).
6. *Jabhat al-Nusra eyes Idlib for Islamic emirate, in 17.04.2014*, in Al monitor The pulse of middle est, pe <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/11/jabhat-al-nusra-idlib-islamic-emirate.html#> (accesat în 14 decembrie 2015).
7. *What is 'Islamic State'?* din 2 decembrie 2015, in BBC News, pe <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29052144>, (accesat în 12 decembrie 2015),
8. *Clarissa Ward*, The origins os ISIS: Finding the birthplace of Jihad, in 4 noiembrie 2014, pe <http://www.cbsnews.com/news/the-origins-of-isis-finding-the-birthplace-of-jihad/>, (accesat în 27 ianuarie 2016).
9. *ISIS Fast Facts* din 8.08.2014 pe <http://edition.cnn.com/2014/08/08/world/isis-fast-facts/index.html>, (accesat în 21 noiembrie 2015).